

4 - Nadomestilo

Kako lahko zahtevam odškodnino od storilca kaznivega dejanja (v sodnem postopku, z odškodninskim zahtevkom, z vstopom v postopek)?

Žrtve kaznivih dejanj lahko od storilca zahtevajo odškodnino na naslednje načine:

1. zoper storilca lahko vložijo tožbo pri civilnem sodišču; v civilnih postopkih je treba plačati sodne takse; civilni postopek se lahko začne ne glede na to, ali je pri sodišču vložena obtožnica, vendar se lahko začasno prekine, dokler v kazenskem postopku ni izrečena pravnomočna sodba; če je žrtev v postopku s tožbo uspela, izvršbo izvede izvršilni organ, tj. sodni izvršitelj (*komornik*);
2. med kazenskim postopkom lahko žrtve predlagajo izravnalni ukrep (*środek kompensacyjny*), ki se naloži obtožencu – obveznost, da povrne škodo ali zagotovi nadomestilo; namesto tega lahko sodišče odredi plačilo dopolnilne odškodnine (*nawiązka*); zahtevku žrtve se ugodi le, če je storilec obsojen;
3. če je storilec obsojen in mu je izrečena pogojna zaporna kazen, mu lahko sodišče odredi povrnitev škode, ki je nastala zaradi kaznivega dejanja;
4. če je postopek pogojno ustavljen, mora sodišče storilcu odrediti, da v celoti ali delno povrne škodo.

Sodišče je odredilo, da mi mora storilec plačati odškodnino/nadomestilo.

Kako lahko zagotovim, da storilec res plača?

1. Če sodišče storilcu odredi, da povrne škodo, storilec pa ne ravna prostovoljno, se lahko žrtev zateče k postopku izvršbe, ki ga opravi sodni izvršitelj.
2. Če sodišče storilcu izreče pogojno zaporno kazen ali je postopek zoper storilca pogojno ustavljen in storilec ne povrne škode, se lahko sprejmejo ukrepi za izvršitev kazenske sankcije ali ponovno uvedbo postopka. Ti ukrepi, zlasti dejanska grožnja z zaporno kaznijo, vodijo k spodbujanju storilcev, ki tudi v primeru neučinkovite izvršbe lahko najdejo sredstva za izpolnitev zahtevkov žrtev. Za sprejetje takih ukrepov zadostuje, da žrtev uradno obvesti sodišče ali sodnega uradnika (*kurator sądowy*), da storilec ni izpolnil svojih obveznosti.

Če storilec ne plača, mi lahko država izplača predplačilo? Pod katerimi pogoji?

Če storilec ne povrne škode, žrtev ne more dobiti tega plačila od države.

Žrtev lahko prejme nujno pomoč, ki jo financira sklad za podporo žrtvam in pomoč po prestajanju kazni in ki jo ponujajo organizacije, specializirane za pomoč žrtvam kaznivih dejanj.

Ali sem upravičen do nadomestila od države?

Žrtve najhujših kaznivih dejanj ali njihovi svojci so upravičeni do posebnih dajatev, ki jih plača državna blagajna. To velja za posameznike s stalnim prebivališčem na Poljskem ali v drugi državi članici EU, ki so zaradi kaznivega dejanja utrpeli resno poškodbo ali okvaro zdravja, ki traja več kot sedem dni, ter za svojce oseb, ki so zaradi kaznivega dejanja umrle.

Ali sem upravičen do odškodnine, če storilec ni obsojen?

Do odškodnine ste upravičeni tudi, če storilec ni obsojen.

Ali sem upravičen do izrednega plačila, medtem ko čakam na odločitev v zvezi s svojim odškodninskim zahtevkom?

Žrtve, upravičene do odškodnine, lahko pred zaključkom postopka v zadevi dobijo enkratno plačilo. Ta znesek se lahko delno uporabi za kritje stroškov zdravljenja, okrevanja ali pokopa.

■ Zadnja posodobitev: 14/07/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.